

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Biudžeto kontrolės komitetas

25.10.2010

DARBO DOKUMENTAS

dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 4/2010 „Ar Leonardo da Vinči mobilumo programos koncepcija ir valdymas gali duoti gerų rezultatų?“

Biudžeto kontrolės komitetas

Pranešėjas: Aldo Patriciello

Įvadas

Leonardo da Vinči yra Europos Komisijos Mokymosi visą gyvenimą programos, kuria nuo 2006 m. gruodžio 14 d. pakeistos ankstesnės švietimo, profesinio mokymo ir e. mokymosi programos, paprogramė. Mobilumo projektai yra didžiausia tos paprogramės dalis.

Europos Komisija visiškai atsako už programą, o programos įgyvendinimą joje dalyvaujančiose šalyse¹ ji stebi ir prižiūri kartu su nacionalinėmis institucijomis – paprastai švietimo ministrais. Vis dėlto einamoji atsakomybė už mobilumo projektus pagal Leonardo da Vinči programą visiškai patikėta valstybių narių paskirtoms nacionalinėms agentūroms.

1) Audito Rūmų atliktas auditas (apimtis, nustatyti faktai ir rekomendacijos)

a) Audito apimtis

Atliekant auditą buvo nagrinėjama pagal Leonardo da Vinči programą finansuojama mobilumo veikla. Audito Rūmai siekė įvertinti, ar mokymosi visą gyvenimą 2007–2013 m. Leonardo da Vinči mobilumo programos koncepcija ir valdymas gali duoti gerų rezultatų.

Atliekant auditą buvo siekiama įvertinti, ar:

- a) programos koncepcijoje atsižvelgta į atitinkamus vertinimus ir studijas ir ar taikyta tinkama projekto gyvavimo ciklo valdymo sistema;
- b) buvo tinkamai valdomi programos veiklos elementai, įskaitant metinių darbo programų rengimą, viešinimo, skatinimo, informacijos pateikimo ir finansuotinių projektų atrankos procesą;
- c) veikė ataskaitų teikimo sistema, kuri sudarė galimybę Komisijai įvertinti programos rezultatus ir poveikį; ir
- d) kontrolės sistema buvo tinkama.

b) Audito Rūmų nustatyti faktai

KONCEPCIJA

Komisija atsižvelgė į savo pačios atliktus privalomus ankstesnės programos vertinimus, tačiau sistemingai neatsižvelgė į kitus svarbius tyrimus ir ataskaitas

Audito Rūmai nustatė, kad rengdama Leonardo programos koncepciją Komisija atsižvelgė į savo atliktus privalomus įvertinimus, tačiau neparengė veiksmų planų, skirtų kitiems svarbiems tyrimams ir ataskaitoms. Audito Rūmų nuomone, Komisija nepakankamai pasinaudojo galutinėmis nacionalinėmis ataskaitomis, kurias turi parengti kiekviena dalyvaujanti šalis. Be to, Audito Rūmai nustatė, kad kai kurios nacionalinės institucijos taip

¹ Programoje dalyvauja 31 šalis: 27 ES valstybės narės bei Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Turkija.

pat menkai naudojosi šiomis nacionalinėmis ataskaitomis. Vis dėlto neaišku, kaip Komisija pasinaudojo savo pačios atliktų dviejų tyrimų¹ informacija.

Komisija sukūrė tinkamą projektų gyvavimo ciklo valdymo sistemą, bet pagalbinė IT sistema turėjo rimtų trūkumų.

Audito Rūmai nustatė, kad Komisija buvo parengusi tinkamą projektų gyvavimo ciklo valdymo sistemą. Tačiau jie pabrėžė, kad pagrindinė IT sistema, LLPLink, 2009 m. pabaigoje vis dar buvo neišsami – tai trukdo tinkamai teikti ataskaitas ir kartu turi būti naudojamos senos sistemos. Be to, Audito Rūmai nustatė, kad Mokymosi visą gyvenimą programos poveikio vertinimo ataskaitų priemonė iki 2010 m. vidurio dar nebuvo baigta.

VALDYMAS

Nors Komisija nacionalinėms agentūroms sistemingai nepateikia grįžtamosios informacijos apie kokybę, jų metines darbo programas reglamentuojančios nuostatos yra tinkamos

Audito Rūmai nustatė, kad nacionalinių agentūrų darbo programų tvirtinimo tvarka tinkama ir ją taikant galima be pertrūkių įgyvendinti programą pagal sutartas gaires. Vis dėlto Audito Rūmai pažymėjo, kad Komisija nacionalinėms agentūroms ir institucijoms sistemingai neteikė grįžtamosios informacijos apie darbo programos kokybę.

Komisija ir dalyvaujančios šalys programą viešina ir populiarina pakankamai

Audito Rūmai nustatė, kad Komisija ir nacionalinės agentūros įvykdė populiarinimo įsipareigojimus.

Komisija neatsižvelgė į pareiškėjų problemas ieškant priimančiųjų partnerių kitose šalyse

Audito Rūmai nustatė, kad pareiškėjai dėl įvairių veiksmų turėjo sunkumų ieškodami priimančiųjų partnerių kitose šalyse. Vis dėlto 2007 m. Komisija uždarė savo Europos partnerių paieškos duomenų bazę, nes negalėjo užtikrinti, kad ten pateikti duomenys pakankamos kokybės. Ta duomenų bazė nebuvo pakeista tinkama alternatyva.

Paraiškų vertinimo trūkumai

Audito Rūmų nuomone, paraiškų vertinimo ir projektų atrankos procedūros dalyvaujančiose šalyse yra skaidrios, gerai organizuotos ir atitinka Komisijos instrukcijas. Tačiau Audito Rūmai nustatė trūkumų – Komisija netobulai užtikrina, kad nacionalinės įstaigos paraiškas dėl dotacijų vertintų kokybiškai.

ATASKAITŲ TEIKIMAS

¹ „Studija apie daugiašalio mobilumo kliūtis, su kuriomis susiduria mokiniai ir kiti jaunuoliai pradinio profesinio mokymo srityje, ir apie tai, kaip jas įveikti“, taip pat žinoma kaip MoVE-iT studija (2007 m.); „Leonardo da Vinči mobilumo priemonių poveikio jauniems stažuotojams ir darbuotojams bei socio-ekonominių veiksmų poveikio analizė“ (2007 m.).

Ataskaitų apie Leonardo programos rezultatus ir poveikį teikimo sistema turi trūkumų.

Audito Rūmai Komisijai teikiamose metinėse ataskaitose, kurias jie išnagrinėjo šešiose aplankytose šalyse, nustatė ne vieną trūkumą. Audito Rūmų nuomone, dabartinė metinių veiklos ataskaitų struktūra neatitinka metinės darbo programos. Be to, Audito Rūmai nustatė, kad nacionalinių agentūrų pateikta informacija apie rezultatus tėra faktiniai duomenys, kuriais remiantis nėra įmanoma įvertinti Leonardo programos poveikio atsižvelgiant į jos tikslus. Audito Rūmų nuomone, dabartinė metinių veiklos ataskaitų struktūra neatitinka metinės darbo programos. Audito Rūmai pabrėžė, kad Komisijai atliekant šių ataskaitų peržiūrą labiau atsižvelgta į išsamumą ir nuoseklumą, o ne į tai, kad būtų pateikta būtina informacija. Nacionalinių agentūrų atliekamų kontrolinių vizitų klausimu Audito Rūmai nustatė, kad nors Komisija ir taikė reikalavimą atrinkti, kuriuos naudos gavėjus aplankyti, ji nebuvo nustačiusi būtinojo tokių kontrolinių vizitų skaičiaus. Be to, Audito Rūmai nustatė, kad Komisijos pradėtų taikyti „kokybės ir poveikio kontrolės vizitų“ sritis nebuvo pakankamai išplėtota.

Komisija buvo pradėjusi rengti išsamią sistemą, kurią taikant būtų galima įvertinti Leonardo programos poveikį trečiaisiais programos metais, tačiau dar nebuvo jos baigusi

Audito Rūmai nustatė, kad Leonardo programos tikslai neatitinka SMART¹ kriterijų – jie yra gana bendro pobūdžio. Audito Rūmų nuomone, Komisija nacionalinėms agentūroms nepateikė išsamių gairių, kaip vertinti programos rezultatus ar mobilumo projektų poveikį. Audito Rūmai atkreipė dėmesį į Mokymosi visą gyvenimo programos komiteto sudarytos darbo grupės pasiūlymą dėl poveikio rodiklių, duomenų rinkimo bei ataskaitų teikimo sistemos, kuri padėtų ištaisyti kai kuriuos esamus trūkumus. Audito Rūmų žiniomis, tas pasiūlymas ataskaitos rengimo metu nebuvo patvirtintas².

PATIKROS

Nacionalinių agentūrų vykdoma Leonardo programos kontrolė dažniausiai atitiko Komisijos gaires

Pirminių patikrų atveju Audito Rūmai nustatė, kad nacionalinės agentūros iš esmės laikosi nacionalinėms agentūroms skirto Komisijos vadovo, tačiau pastebėjo ir trūkumų.

Nacionalinėms institucijoms atlikus antrines patikras iš esmės gaunamas pakankamas patikrinimas, kad pirminės patikros veiksmingos, tačiau nustatyti tam tikri trūkumai

Atlikus auditą paaiškėjo tam tikri antrinių patikrų trūkumai: netinkami priežiūros procedūrų dokumentai, nepakankama nacionalinės agentūros priežiūra ir nacionalinių ar Komisijos kontrolės institucijų pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo trūkumai.

Komisija tik neseniai pateikė papildomas gaires apie specialias antrinių patikrų procedūras

Audito Rūmai nustatė, kad Komisijos gairėse dėl nacionalinių institucijų atsakomybės

¹ Kaip nurodyta Finansiniame reglamente (2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 248, 2001 9 16, p. 1), programos tikslai turėtų būti konkretūs, išmatuojami, pasiekiami, svarbūs ir datuoti.

² Remiantis Komisijos atsakymu, programos poveikio rodikliai patvirtinti 2010 m. birželio 17 d.

nepakankamai aiškiai kalbama apie konkrečias procedūras. Komisija tik neseniai ėmėsi taisomųjų priemonių.

o
o o

Bendra Audito Rūmų išvada: Leonardo da Vinči mobilumo programos koncepcija ir valdymas galėtų duoti gerų rezultatų. Komisija pradėjo rengti išsamią sistemą, kurią taikant būtų galima įvertinti Leonardo programos poveikį, bet jos dar nebaigė. Todėl Komisija vis dar negali įvertinti, kaip tiksliai įgyvendinami pirmaisiais trejais programos metais, t. y. įpusėjus ją įgyvendinti.

c) Audito Rūmų rekomendacijos

Audito Rūmai pateikė šias rekomendacijas:

1 rekomendacija

- a) Atlikusi metinės darbo programos analizę, Komisija turėtų nacionalinėms institucijoms pateikti kokybinę grįžtamąją informaciją. Turėtų būti pateiktas apibendrintas nacionalinio įgyvendinimo apibūdinimas bei pabrėžti pranašumai ir trūkumai, tai, kas būtų naudinga ir Komisijai, ir nacionalinėms institucijoms.
- b) Komisija turėtų ieškoti galimybių ES arba nacionaliniu lygmeniu užtikrinti vartotojams patogią ir veiksmingą partnerių paieškos priemonę.
- c) Komisija turėtų nustatyti, ar nacionalinės institucijos turėtų palengvinti užsienio dalyvių priėmimą, kitoms nacionalinėms agentūroms pateikdamos informaciją apie priimančiąsias ir tarpines organizacijas jų pačių šalyje.
- d) Galėtų būti patobulintas paraiškų vertinimas, dar geriau parengiant vertintojams skirtus vertinimo vadovus, kiekvienoje nurodytoje vertinimo formos dalyje išsamiai paaiškinant vertinimo tikslą ir būdus jį pasiekti.
- e) Siekdama, kad būtų užtikrintas nuoseklus Komisijos taisyklių aiškinimas, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę į savo kokybės ir poveikio kontrolės vizitus dalyvaujančiose šalyse įtraukti paraiškų vertinimo patikras.
- f) Komisija turėtų kuo skubiau baigti diegti poveikio vertinimo ataskaitoms teikti skirtą LLPLink programą siekdama užtikrinti, kad iš visų dalyvaujančių šalių būtų surinkti išsamūs, nuoseklūs įgyvendinimo duomenys.

2 rekomendacija

- a) Komisija turėtų patobulinti savo kokybės ir poveikio kontrolės sistemą ir ją koordinuoti su šiuo metu nacionalinių agentūrų rengiamomis metinėmis veiklos ataskaitomis.

- b) Komisija turėtų suderinti darbo programos ir metinės ataskaitos struktūrą, kad būtų galima rezultatus palyginti su planuota veikla.
- c) Komisija turėtų kuo skubiau baigti darbus, susijusius su SMART tikslų ir veiklos rodiklių nustatymu.
- d) Ateityje rengdama bet kokią vėlesnę programą Komisija turėtų užtikrinti, kad nuo pat pradžių būtų įdiegta poveikio vertinimo sistema.

2) Komisijos atsakymai

Komisija teigiamai įvertino bendrą Audito Rūmų išvadą, kad Leonardo da Vinči mobilumo programos koncepcija ir valdymas galėtų duoti gerų rezultatų. Ji pabrėžė, kad daugelis valdymo rekomendacijų tinka visai Mokymosi visą gyvenimą programai. Vis dėlto Komisija pabrėžė ir tai, kad auditas daugiausia apėmė 2007–2008 m. – pirmuosius dvejus naujai integruotos programos metus – ir kad Audito Rūmai atsižvelgė ne į visus vėliau, ypač 2010 m., pagerintus rezultatus. Komisija sutiko su dauguma Audito Rūmų rekomendacijų ir nurodė, kad ji jas jau įgyvendino visas arba iš dalies arba rengiasi jas įgyvendinti. Svarbiausia, Komisija nurodė, kad 2010 m. birželio 17 d. programos valdymo komitetas patvirtino Komisijos pasiūlymą dėl programos poveikio rodiklių, kuriuo remiantis atitinkami duomenys bus lyginami su nustatytais rodikliais. Pirmųjų šios veiklos rezultatų Komisija tikisi sulaukti iki 2011 m. vidurio. Baigdama Komisija pareiškė esanti tikra, kad Leonardo da Vinči mobilumo programa duoda gerų rezultatų.

3) Pranešėjo pastabos ir rekomendacijos, kurias būtų galima įtraukti į pranešimo dėl 2009 m. Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimo projektą

[Europos Parlamentas]

- 1) teigiamai vertina Audito Rūmų ataskaitą ir joje pateiktą patikimą Mokymosi visą gyvenimą Leonardo da Vinči mobilumo programos koncepcijos ir valdymo vertinimą;
- 2) su pasitenkinimu pažymi bendrą Audito Rūmų išvadą, kad Leonardo da Vinči mobilumo programos koncepcija ir valdymas galėtų duoti gerų rezultatų;
- 3) gerai žinodamas, kaip sudėtinga parengti tinkamus daugelio programai iškeltų tikslų rodiklius, ir pripažindamas pastaruoju metu padarytą pažangą tuo klausimu, vis dėlto nerimauja dėl Audito Rūmų nustatyto fakto, kad trūksta išsamios Leonardo programos poveikio vertinimo sistemos ir kad Komisija nesugeba įvertinti, kaip praėjus trejiems programos metams – t. y. pusei jos laikotarpio – pavyksta įgyvendinti jos tikslus;
- 4) ragina Komisiją pranešti Parlamentui apie pažangą kuriant naują vartotojams patogią ir veiksmingą partnerių paieškos priemonę, kuri galėtų pareiškėjams padėti įveikti sunkumus ieškant partnerių kitose šalyse;
- 5) ragina Komisiją toliau rengiant vertintojams skirtus vertinimo vadovus ir integruojant

paraiškų vertinimo patikras į savo kokybės ir poveikio kontrolės vizitus dalyvaujančiose šalyse, jeigu šių patikrų teikiamos papildomos vertės analizė duotų teigiamų rezultatų, užtikrinti, kad paraiškos būtų vertinamos tinkamai;

- 6) ragina Komisiją įdiegti išsamią programos poveikio vertinimo sistemą ir patobulinti Leonardo programos rezultatų ir poveikio ataskaitų teikimo sistemą – svarbiausia, kuo skubiau baigti kurti LLPLink programą poveikio vertinimo ataskaitoms teikti – ir nuolat informuoti Parlamentą apie šios veiklos pažangą;
- 7) ragina Komisiją pašalinti Audito Rūmų ataskaitoje nurodytus patikrų trūkumus.